18/07/2026

Τρία εμβληματικά μνημεία της Ηπείρου αποκαταστάθηκαν από το ΥΠΠΟ και αποδόθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Τρία εμβληματικά μνημεία της Ηπείρου –το Τζαμί της Καλούτσιανης, στον αστικό ιστό της πόλης των Ιωαννίνων, το Οθωμανικό Λουτρό στο Κάστρο Ιωαννίνων και το Κάστρο Κιάφας, στο Σούλι– αποδόθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Τασούλα στην τοπική κοινωνία, μετά από την αποκατάσταση και την ανάδειξή τους από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Οι παρεμβάσεις διασφάλισαν την προστασία και τη μακρόχρονη παρουσία τριών μνημείων, ιδιαίτερης ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας, τα οποία επανεντάσσονται στη δημόσια ζωή ως χώροι πολιτισμού, αψευδείς μάρτυρες της μεγάλης ιστορικής διαχρονίας και της μνήμης, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της

επισκεψιμότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής.

Η ολοκλήρωση των έργων αυτών εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό του Υπουργείου Πολιτισμού για την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση του πολιτιστικού αποθέματος της Ηπείρου. Στο πλαίσιο της στρατηγικής του ΥΠΠΟ για παρεμβάσεις στα μνημεία όλων των ιστορικών περιόδων, το Υπουργείο ενισχύει τη διατήρηση της ιστορικής συνέχειας και αξιοποιεί τον πολιτισμό ως μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε:

«Η Ήπειρος αποτελεί τόπο με μοναδικό πολιτιστικό απόθεμα, όπου η ιστορική συνέχεια της πατρίδας μας αποτυπώνεται σε μνημεία όλων των ιστορικών περιόδων. Η προστασία και η ανάδειξή τους αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς υπηρετεί την διατήρηση της ιστορικής μνήμης, ενισχύει την ταυτότητα των τοπικών κοινωνιών και δημιουργεί νέες προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης. Το Τζαμί της Καλούτσιανης, το Οθωμανικό Λουτρό στο Κάστρο Ιωαννίνων και το Κάστρο Κιάφας στο Σούλι αντιπροσωπεύουν διαφορετικές ιστορικές περιόδους, αναδεικνύοντας τον ενιαίο χαρακτήρα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, την οποία προσεγγίζουμε χωρίς διακρίσεις και με απόλυτο σεβασμό στην αυθεντικότητα και την ιστορική της αξία. Στόχος μας είναι να αποδίδουμε στην κοινωνία μνημεία αποκατεστημένα, ασφαλή, λειτουργικά και προσβάσιμα, ώστε να αποκτούν και πάλι ενεργό ρόλο στη ζωή των πολιτών. Ιδιαίτερα, όταν τα μνημεία βρίσκονται στον αστικό ιστό, η αποκατάστασή τους δεν αφορά μόνο τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αποτελεί πράξη αναγέννησης για την ίδια τη γειτονιά.

Οι κάτοικοι, που επί χρόνια συμβιώνουν με ένα μνημείο σε εγκατάλειψη, έχουν δικαίωμα να το απολαμβάνουν αποκατεστημένο, ως έναν ζωντανό χώρο πολιτισμού, ιστορικής μνήμης και δημιουργίας. Τα αποτελέσματα αυτά είναι καρπός της στενής συνεργασίας του Υπουργείου Πολιτισμού με την Περιφέρεια Ηπείρου, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την επιστημονική κοινότητα, αλλά και της αφοσίωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου, οι οποίες εργάζονται, με υψηλή επιστημονική τεκμηρίωση, εμπειρία και αίσθημα ευθύνης, παραδίδοντας έργα εξαιρετικής ποιότητας. Στον αντίποδα, το Κάστρο της Κιάφας σκαρφαλωμένο στο βραχώδες έξαρμα του ορεινού όγκου του Σουλίου, αποτελεί το σύμβολο της ηρωϊκής αντίστασης, της αυτοθυσίας και του πάθους για την ελευθερία της ψυχής όχι μόνον των σουλιωτών, αλλά και του λαού μας. Η αποκατάστασή του ήταν οφειλή στη μνήμη των ηρώων, αλλά και στο μέλλον του Σουλίου. Με σχέδιο και αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου, επενδύουμε στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, ώστε να αποτελεί βασικό αναπτυξιακό πόρο για τις τοπικές κοινωνίες και τους επιγενόμενους».

Τζαμί Καλούτσιανης

Χτισμένο τον 18ο αιώνα, το Τζαμί Καλούτσιανης, ιστορικό διατηρητέο μνημείο, συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα μνημεία της οθωμανικής περιόδου στα Ιωάννινα. Η αποκατάστασή του, με προϋπολογισμό 2.200.000 ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων.

Οι εργασίες περιέλαβαν την αποκατάσταση του μνημείου στην αρχική του μορφή, τη συντήρηση των τοιχογραφιών, των ξύλινων και των γύψινων διακοσμητικών στοιχείων, καθώς και την απομάκρυνση μεταγενέστερων επεμβάσεων που είχαν αλλοιώσει τον χαρακτήρα του. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκαλύφθηκαν σημαντικά αρχαιολογικά κατάλοιπα, τα οποία αναδείχθηκαν και εντάχθηκαν στον επισκέψιμο χώρο. Το μνημείο αποδίδεται πλέον στους κατοίκους και τους επισκέπτες των Ιωαννίνων ως νέος επισκέψιμος χώρος πολιτισμού, που εμπλουτίζει την εμπειρία τους, αναβαθμίζοντας τη φυσιογνωμία της ιστορικής πόλης.

Οθωμανικό Λουτρό – Κάστρο Ιωαννίνων

Στο ιστορικό σύνολο της βορειοανατολικής ακρόπολης του Κάστρου Ιωαννίνων, το Οθωμανικό Λουτρό αποτελεί ένα από τα πρωιμότερα σωζόμενα μνημεία της οθωμανικής περιόδου, οργανικό τμήμα ενός μοναδικού μνημειακού συνόλου. Το έργο αποκατάστασης και ανάδειξής του, προϋπολογισμού 1.900.000 ευρώ, υλοποιήθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, με χρηματοδότηση από τα Επιχειρησιακά Περιφερειακά Προγράμματα «Ήπειρος 2014-2020» και «Ήπειρος 2021-2027».

Οι παρεμβάσεις περιέλαβαν εργασίες στερέωσης, αποκατάστασης του κτηρίου και αναβάθμισης των υποδομών και της προσβασιμότητας. Με την ολοκλήρωση του έργου, το Κάστρο Ιωαννίνων αποκτά έναν ακόμη οργανωμένο επισκέψιμο χώρο, ο οποίος αναβαθμίζει την εμπειρία του επισκέπτη και διευρύνει τις δυνατότητες πολιτιστικής αξιοποίησης του μνημειακού συνόλου.

Κάστρο Κιάφας – Σούλι

Το Κάστρο Κιάφας, άρρηκτα συνδεδεμένο με τους αγώνες των Σουλιωτών για την ελευθερία, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα οχυρωματικά μνημεία της νεότερης ελληνικής ιστορίας και κορυφαίο τοπόσημο της συλλογικής ιστορικής μνήμης. Η αποκατάστασή του εντάσσεται στο ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο προστασίας, ανάδειξης και βιώσιμης αξιοποίησης του ιστορικού χώρου του Σουλίου, το οποίο εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας Ηπείρου και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Η ολοκλήρωση του έργου σηματοδοτεί ένα σημαντικό βήμα για την υλοποίηση του συνολικού σχεδιασμού,

που αποσκοπεί στην ανάδειξη του Σουλίου ως τόπου ιστορικής μνήμης, πολιτισμού και βιώσιμης ανάπτυξης.

Το έργο στερέωσης, αποκατάστασης και ανάδειξης του μνημείου, συνολικού προϋπολογισμού 2.200.000 ευρώ, χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του ΥΠΠΟ. Οι εργασίες περιέλαβαν εκτεταμένες επεμβάσεις στερέωσης και αποκατάστασης των τειχών, συντήρηση των λιθοδομών, ανακατασκευή λίθινων τόξων και αποκατάσταση επιμέρους αρχιτεκτονικών στοιχείων, με απόλυτο σεβασμό στην αυθεντικότητα και τον ιστορικό χαρακτήρα του μνημείου.

Με την ολοκλήρωση του έργου, το Κάστρο Κιάφας αποδίδεται πλήρως επισκέψιμο στο κοινό, αναδεικνύοντας έναν τόπο-σύμβολο της νεότερης ελληνικής ιστορίας και δημιουργώντας έναν νέο πυρήνα πολιτισμού, ιστορικής μνήμης και αναπτυξιακής προοπτικής για το Σούλι και την ευρύτερη περιοχή.

ΛΕΥΤΕΡΙΑ
ΠΑΣΑ